

บทความเทคนิค (Technical Article)

การพัฒนาการศึกษาสำหรับคนตาบอดในจังหวัดขอนแก่น:

ความท้าทายและแนวทางแก้ไข

The Development of Education for the Blind in Khon Kaen Province:
Challenges and Solutions

วินัย อินเสมียน^{1*}, พระครูวินัยธร วรวุฒิ เตชธมโม (เฮียงเหี้ย)², สุนทร สายคำ³, พระครูปลัดบุญช่วย โชติวิโส⁴

Winai Insamian^{1*}, Phrakhruwinaithon Worawuth Techathammo (Hainghai)², Sunthon Saikham³,
Phrakrupalad Boonchuay Auiwong⁴

สถาบันส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ¹

The Institute for the Promotion and Development of Life Quality for the Blind in the Northeastern Region¹

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น^{2,3,4}

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Khon Kaen Campus, Thailand^{2,3,4}

Received: September 1, 2024, revised: September 18, 2024, Accepted: September 18, 2024

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การพัฒนาการศึกษาสำหรับคนตาบอดหรือบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็นในจังหวัดขอนแก่น โดยเน้นที่ความท้าทายที่พบเจอในชีวิตประจำวันรวมถึงแนวทางในการจัดการศึกษาของคนตาบอดและแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่สามารถนำมาใช้ได้จริง โดยบทความนี้จะศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาของคนตาบอดในจังหวัดขอนแก่น และการสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน

คำสำคัญ : การพัฒนาการศึกษา, คนตาบอด, จังหวัดขอนแก่น

Abstract

This article aims to study and analyze the development of education for individuals who are blind or visually impaired in Khon Kaen Province. It focuses on the daily challenges they face, along with the educational management strategies and practical solutions to these issues. The study will explore the educational environment for the blind in Khon Kaen Province and the support offered by both the public and private sectors.

Keywords: Educational Development, Blind Individuals, Khon Kaen Province

*Corresponding author. Tel.: 0862355523, Email address: winai.cfbt@gmail.com

บทนำ

คนตาบอดเป็นบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็นอย่างมากถึงขั้นที่ไม่สามารถใช้สายตาในการมองเห็นได้ ไม่ว่าจะเป็นการมองเห็นวัตถุ รูปภาพ หรือตัวหนังสือ ความบกพร่องทางการเห็นนี้อาจเกิดจากหลายสาเหตุ ไม่ว่าจะเป็นทางพันธุกรรม โรคภัย การบาดเจ็บ หรือเหตุผลอื่น ๆ แล้วแต่กรณี การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะกับผู้ที่มีความบกพร่องทางการเห็น (คนตาบอด) ที่ต้องการการสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน และการปรับตัวในหลาย ๆ ด้าน จังหวัดขอนแก่นเป็นหนึ่งในจังหวัดที่มีการพัฒนาทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง บทความนี้จึงมุ่งเน้นไปที่การสำรวจสภาพการศึกษาสำหรับคนตาบอดในพื้นที่ พร้อมทั้งเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่พบเจอ

บุคคลที่มีความบกพร่องทางการการเห็น

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ "คนพิการ" หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมเนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็นการได้ยินการเคลื่อนไหวการสื่อสาร จิตใจ อารมณ์พฤติกรรมสติปัญญาการเรียนรู้หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป โดยกล่าวถึงความหมายทั่วไปคนตาบอดว่าเป็นบุคคลผู้ที่มีมองไม่เห็น ไม่มีสายตาหรือมีสายตาอยู่บ้างแต่ไม่สามารถที่จะทำงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้สายตาได้ดีเท่าคนปกติ (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2565) สอดคล้องกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2556) ได้ให้ความหมายของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็นไว้ว่า บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็นตั้งแต่ระดับเล็กน้อยจนถึงตาบอดสนิท และคนตาบอด (Total Blindness) หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็นมาก จนต้องใช้สื่อสัมผัสและสื่อเสียง หากตรวจวัดความชัดของสายตาข้างดีเมื่อแก้ไขแล้ว อยู่ในระดับ 6 ส่วน 60 (6/60) หรือ 20 ส่วน 200 (20/200) จนถึงไม่สามารถรับรู้เรื่องแสง นอกจากนี้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2567) ได้ให้ความหมายของคนเห็นเลือนราง (Partial Blindness) หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็น แต่ยังสามารถอ่านอักษร ตัวพิมพ์ขยายใหญ่ด้วยอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ หรือเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก หากวัดความชัดของสายตาข้างดีเมื่อแก้ไขแล้วอยู่ในระดับ 6 ส่วน 18 (6/18) หรือ 20 ส่วน 70 (20/70)

ฉะนั้นอาจสรุปได้ว่า คนตาบอด คือ คนที่มองเห็นได้น้อยมาก หรือยังพอเห็นแสงได้บ้างไปจนถึงผู้ที่มีมองไม่เห็นเลย เมื่อการมองเห็นไม่มีประสิทธิภาพมากพอ จึงต้องใช้ประสาทสัมผัสอื่นแทนนั่นคือ การสัมผัส ส่วนคนสายตาเลือนราง คือผู้ที่ยังพอมองเห็นได้อยู่ โดยการมองเห็นที่บกพร่องจะส่งผลต่อการใช้ชีวิตประจำวันต่างกันตามความบกพร่องที่เกิดขึ้น

ความท้าทายในการพัฒนาการศึกษาสำหรับคนตาบอดในจังหวัดขอนแก่น

การศึกษาของคนตาบอดหรือผู้ที่มีความบกพร่องทางการเห็นนั้น ถือว่ามีความยากลำบากในการมีส่วนร่วมกับสังคมเป็นอย่างมาก เนื่องจากมองว่าเป็นคนที่ด้อยคุณค่าและเป็นภาระของครอบครัว และยังมีภารกิจอันโอกาสในการให้มีส่วนร่วมในสังคม ดังนั้น การศึกษาสภาพเกี่ยวกับคนตาบอดในจังหวัดขอนแก่น จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เข้าใจถึงสภาพแวดล้อมและความต้องการของกลุ่มคนนี้ได้ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนา

นโยบายและการพัฒนาโปรแกรมที่สนับสนุนคุณภาพชีวิตของคนตาบอด หรือมองเห็นแบบเลื่อนลางให้ดีขึ้น ซึ่งมีประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณา ดังนี้

การเข้าถึงสถานศึกษาและสิ่งอำนวยความสะดวก

การขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมสำหรับคนตาบอดเป็นหนึ่งในความท้าทายสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการศึกษาในจังหวัดขอนแก่น รวมถึงในพื้นที่อื่น ๆ ของประเทศไทยด้วย สิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้ประกอบด้วย ห้องเรียนพิเศษและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ออกแบบมาเฉพาะสำหรับคนตาบอด มีรายละเอียดและตัวอย่าง ดังนี้

1. ห้องเรียนพิเศษสำหรับคนตาบอด คือพื้นที่ในการจัดการเรียนการสอนที่ได้รับการออกแบบและจัดเตรียมเป็นพิเศษ เพื่อรองรับความต้องการของผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น โดยห้องเรียนจะมีลักษณะและอุปกรณ์เฉพาะที่จะช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของนักเรียนคนตาบอด การออกแบบและจัดเตรียมห้องเรียน หรือห้องเรียนพิเศษสำหรับคนตาบอดนั้นต้องได้รับการออกแบบให้เข้าถึงง่ายและปลอดภัย เช่น มีทางเดินกว้างพอสำหรับการใช้ไม้เท้าหรืออุปกรณ์ช่วยเดิน และไม่มีสิ่งกีดขวาง รวมถึงห้องเรียนควรมีการติดตั้งสัญญาณเสียงเพื่อที่จะช่วยในการระบุสถานที่ต่าง ๆ ภายในห้องได้ การขาดแคลนห้องเรียนพิเศษในประเทศไทยโดยเฉพาะในจังหวัดขอนแก่น จากการสำรวจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) พบว่ามีจำนวนห้องเรียนพิเศษสำหรับคนตาบอดในโรงเรียนไม่เพียงพอต่อความต้องการ เนื่องจากการขาดแคลนงบประมาณและทรัพยากรในการจัดตั้ง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.), 2563)

2. อุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับคนตาบอด คือเครื่องมือและวัสดุที่ออกแบบมาโดยเฉพาะเพื่อที่จะช่วยเหลือและสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นให้ได้เรียนรู้และพัฒนาอย่างเต็มประสิทธิภาพ อุปกรณ์เหล่านี้จะช่วยให้คนตาบอดสามารถเข้าถึงข้อมูลและการศึกษาได้เป็นอย่างดี และอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการศึกษาคือหนังสือเบรลล์ คือหนังสือและสื่อการเรียนการสอนที่พิมพ์ด้วยอักษรเบรลล์สำหรับการอ่านและการเขียน เครื่องพิมพ์เบรลล์ คือเครื่องพิมพ์ที่สามารถพิมพ์อักษรเบรลล์ลงบนกระดาษเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์ คือซอฟต์แวร์ที่ออกแบบมาเฉพาะสำหรับคนตาบอด เช่น โปรแกรมอ่านหน้าจอ (screen readers) และโปรแกรมแปลงข้อความให้เป็นเสียง และอุปกรณ์ช่วยการเคลื่อนไหว คืออุปกรณ์ช่วยในการเดิน เช่น ไม้เท้าและเครื่องมือนำทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

การเดินทางไปยังสถานศึกษาของคนตาบอด

การเดินทางไปยังสถานศึกษาของคนตาบอด ยังคงเป็นปัญหาอยู่ไม่มากนักน้อย เพราะคนที่มีความบกพร่องทางการเห็นส่วนใหญ่นั้นจะมีฐานะค่อนข้างยากจน การเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ จึงยังคงเป็นปัญหา อีกทั้งยังขาดแคลนระบบการขนส่งที่เหมาะสม และยังเป็นปัญหาที่สำคัญสำหรับนักเรียนคนตาบอดในจังหวัดขอนแก่น เนื่องจากการเดินทางไปยังสถานศึกษา อาจมีความยากลำบาก ซึ่งสามารถอธิบายได้ ดังนี้

1. การขาดระบบขนส่งที่เข้าถึงง่าย นักเรียนคนตาบอดอาจต้องเผชิญกับปัญหาในการใช้ระบบขนส่งสาธารณะที่ทันสมัย เช่น รถโดยสารประจำทางและรถไฟ เนื่องจากการขาดระบบการประกาศเส้นทางและป้ายหยุดที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายรวมถึงการดูแลคนพิการของพนักงานโดยสารอาจจะให้บริการไม่ดีพอ ในบางพื้นที่ของจังหวัดขอนแก่นนั้น การเดินทางไปยังโรงเรียนยังคงเป็นปัญหาใหญ่ เนื่องจากการขาดแคลนบริการรถรับส่งที่ออกแบบมาเฉพาะสำหรับคนตาบอด เช่น บริการรถบัสหรือรถประจำสถานศึกษาในแต่ละแห่ง อาจจะยังไม่เพียงพอ ต่อการให้บริการ รวมถึงมีการติดตั้งสัญญาณเสียงและคำแนะนำทางเส้นทางที่ชัดเจน

2. การขาดแคลนการฝึกอบรมผู้ขับขีและเจ้าหน้าที่ขนส่ง เพราะผู้ขับขีรถโดยสารและเจ้าหน้าที่ขนส่งมวลชนหลายคนยังขาดความรู้และทักษะในการช่วยเหลือคนตาบอด เช่น การให้คำแนะนำในการขึ้นและลงรถ การช่วยเหลือในการข้ามถนน หรือการให้ข้อมูลเส้นทางอย่างละเอียดในการให้บริการ

3. การขาดแคลนครูผู้สอนที่มีความรู้เฉพาะทาง ครูผู้สอนที่มีความรู้เฉพาะทางในการสอนคนตาบอดในสถานศึกษายังมีจำนวนน้อยมาก เนื่องจากการขาดแคลนหลักสูตรการเรียนการสอนที่อาจยังไม่ดีพอและการฝึกอบรมเฉพาะทางในสถาบันการศึกษา รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมครูเพื่อสอนคนตาบอดยังไม่แพร่หลายในประเทศไทยและต่างจังหวัด ทำให้ครูหลายคนขาดทักษะและความรู้ความเชี่ยวชาญที่จำเป็นในการสอนและสนับสนุนคนตาบอดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน การสนับสนุนจากภาครัฐในการพัฒนาหลักสูตรและการฝึกอบรมครูผู้สอนสำหรับคนตาบอดยังมีจำกัด ทำให้การเพิ่มจำนวนครูผู้สอนที่มีความรู้เฉพาะทางเป็นไปอย่างช้า และการร่วมมือกับองค์กรเอกชนและมูลนิธิต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคนตาบอด เช่น มูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่สามารถช่วยในการฝึกอบรมและพัฒนาครูผู้สอนที่มีความรู้เฉพาะทางได้

การฝึกอบรมครูให้มีความรู้ความสามารถในการสอนและสนับสนุนคนตาบอด

การฝึกอบรมครูผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถในการสอนและสนับสนุนคนตาบอด ยังคงเป็นความท้าทายที่สำคัญ เนื่องจากการขาดแคลนทรัพยากร การฝึกอบรมที่ไม่ทั่วถึง และการขาดการสนับสนุนอย่างเป็นระบบ ดังรายละเอียดที่เกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ สามารถอธิบายได้ ดังนี้

1. การขาดแคลนหลักสูตรและโปรแกรมฝึกอบรมเฉพาะทาง ในจังหวัดขอนแก่น หลักสูตรและโปรแกรมฝึกอบรมสำหรับครูผู้สอนคนตาบอดยังมีจำนวนน้อยและไม่แพร่หลายมากเท่าที่ควร ทำให้ครูผู้สอนส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเชี่ยวชาญและทักษะที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอนและสนับสนุนนักเรียนคนตาบอด และหลายสถาบันการศึกษาไม่มีหลักสูตรเฉพาะทางในการฝึกอบรมครูเพื่อสอนหรือให้ความรู้และคำแนะนำคนตาบอดได้มากเท่าที่ควร ทำให้ครูที่สอนนักเรียนคนตาบอดต้องพึ่งพาความรู้และประสบการณ์ส่วนตัวเป็นหลัก

2. การขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่ได้ให้การสนับสนุนอย่างเพียงพอในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดฝึกอบรมสำหรับครูผู้สอนคนตาบอด รวมไปถึงการขาดการร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการสนับสนุนการฝึกอบรมและพัฒนาครูผู้สอนนักเรียนคนตาบอด

การสนับสนุนทางด้านงบประมาณ

การขาดการสนับสนุนทางด้านงบประมาณหรือด้านการเงินเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาสำหรับคนตาบอดในจังหวัดขอนแก่นและทั่วประเทศ ความท้าทายนี้ประกอบด้วยงบประมาณที่จำกัดสำหรับการจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอนและการพัฒนาสถานศึกษา รวมถึงการขาดการสนับสนุนทางการเงินจากภาครัฐและเอกชน ดังรายละเอียด ดังนี้

1. การมีงบประมาณที่จำกัดก็เป็นปัญหามากสำหรับการจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอนและการพัฒนาสถานศึกษาและโรงเรียนอีกหลายแห่งในจังหวัดขอนแก่น รวมถึงในประเทศไทยก็ยังขาดแคลนงบประมาณที่เพียงพอในการจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับคนตาบอด เช่น หนังสือเบรลล์ เครื่องพิมพ์เบรลล์ ซอฟต์แวร์ช่วยอ่านหน้าจอ และอุปกรณ์เทคโนโลยีอื่น ๆ ที่จำเป็น รวมไปถึงการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในสถานศึกษาของคนตาบอด เช่น การสร้างห้องเรียนพิเศษ การติดตั้งสัญญาณเสียงและคำแนะนำทางเส้นทางที่ชัดเจน เป็นต้น

2. การขาดการสนับสนุนทางการเงินจากภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาการศึกษาสำหรับคนตาบอด อาจยังไม่เพียงพอต่อการจัดสรรงบประมาณ การสนับสนุนทางการเงินจากภาครัฐสำหรับการพัฒนาการศึกษา คนตาบอดยังมีจำกัด ทำให้ไม่สามารถจัดหาอุปกรณ์สำคัญและจำเป็นต่อพัฒนาสถานศึกษาได้เพียงพอ รวมถึงการร่วมมือและการสนับสนุนจากองค์กรเอกชนและมูลนิธิต่าง ๆ ยังไม่เพียงพอในการพัฒนาการศึกษาสำหรับคนตาบอด

ความตระหนักรู้และการยอมรับจากสังคม

การขาดความตระหนักรู้และการยอมรับจากสังคมยังคงเป็นปัญหาที่สำคัญในการพัฒนาการศึกษาสำหรับคนตาบอด ความท้าทายนี้อาจจะประกอบด้วยความเข้าใจผิดและการขาดความตระหนักรู้ของสังคมเกี่ยวกับความสามารถและสิทธิของคนตาบอด รวมถึงการขาดการสนับสนุนจากครอบครัวและชุมชนในบางกรณี ดังนี้

1. การขาดความตระหนักรู้ในสังคม คนส่วนใหญ่ในสังคมยังมีความเข้าใจผิดเกี่ยวกับความสามารถของคนตาบอด โดยเชื่อว่าคนตาบอดไม่สามารถเรียนรู้หรือทำงานได้เหมือนคนทั่วไป ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ผิด การขาดความตระหนักรู้เกี่ยวกับสิทธิของคนตาบอดในการเข้าถึงการศึกษา การทำงาน และการใช้ชีวิตในสังคม จะส่งผลให้เกิดการกีดกันและการปฏิบัติที่ไม่เท่าเทียมกัน

2. การสื่อสารและการให้ข้อมูล การสื่อสารและการให้ข้อมูลเกี่ยวกับคนตาบอดในจังหวัดขอนแก่น และสื่อต่าง ๆ ยังไม่เพียงพอ ทำให้คนในสังคมไม่มีความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับคนตาบอด รวมไปถึงการจัดกิจกรรมและโครงการรณรงค์เพื่อเพิ่มความตระหนักรู้เกี่ยวกับคนตาบอดในสังคมนั้นยังมีน้อยเกินไป

การสนับสนุนจากครอบครัวและชุมชนในบางกรณี

ความเข้าใจผิดของครอบครัว ครอบครัวบางครอบครัวยังมีความเข้าใจผิดและอาจมาการกีดกันในลักษณะของญาติพี่น้องเพราะมองว่าคนตาบอดนั้นไม่สามารถทำอะไรได้ นอกจากเป็นภาระของสมาชิกในครอบครัวหรือญาติพี่น้อง และเชื่อว่าคนตาบอดไม่สามารถเรียนรู้หรือทำงานได้เหมือนคนทั่วไป รวมไปถึงการขาดแรงสนับสนุนจากครอบครัวในการส่งเสริมให้คนตาบอดได้เข้าถึงการศึกษาและการพัฒนาทักษะ ที่จะส่งผลให้คนตาบอด ไม่ให้ได้รับโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง

นอกจากนี้ การสนับสนุนจากชุมชน ชุมชนในบางพื้นที่ยังขาดความตระหนักรู้และการยอมรับคนตาบอด ทำให้เกิดการกีดกันและการปฏิบัติที่ไม่เท่าเทียมกัน และมองคนตาบอดในลักษณะด้วยคำ จนทำให้เกิดการขาดการสนับสนุนจากชุมชนในการจัดกิจกรรมและโครงการเพื่อส่งเสริมคนตาบอดให้เข้าถึงการศึกษาและการทำงาน

แนวทางการแก้ไขปัญหาการศึกษาสำหรับคนตาบอดในจังหวัดขอนแก่น

การจัดตั้งห้องเรียนพิเศษและจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ออกแบบสำหรับคนตาบอด

การจัดตั้งห้องเรียนพิเศษสำหรับคนตาบอดเป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก เพราะเป็นการช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยห้องเรียนนั้นจะต้องมีการจัดเตรียมอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม เช่น หนังสือเบรลล์ คือเป็นหนังสือที่ออกแบบมาเพื่อให้คนตาบอดสามารถอ่านได้โดยใช้อวัยวะกลางของลายมือ ในการอ่าน อุปกรณ์พิมพ์เบรลล์ คือเครื่องพิมพ์ที่สามารถพิมพ์เอกสารออกมาในรูปแบบเบรลล์ได้ เทคโนโลยีช่วย เช่น คอมพิวเตอร์ที่ติดตั้งโปรแกรมสำหรับคนตาบอด เช่น โปรแกรมที่อ่านข้อความออกเสียงออกมา (สำนักงานการศึกษาจังหวัดขอนแก่น, 2564)

ฉะนั้น การจัดตั้งห้องเรียนพิเศษจำเป็นต้องใช้การคิดค้นและวางแผนอย่างถูกต้องโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงสุดสำหรับนักเรียนคนตาบอดในจังหวัดขอนแก่น

การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน

การใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนมีความสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับการส่งเสริมการศึกษา และการเรียนรู้ของคนตาบอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสิ่งที่เกี่ยวกับการเข้าถึงสารสนเทศและการเรียนรู้ทางด้านการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือเสียง คือการบันทึกเนื้อหาของหนังสือเป็นไฟล์เสียงเพื่อให้ นักเรียนสามารถฟังหรือเรียนได้ และเพื่อพัฒนาการอ่านและการเรียนรู้ (สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย, 2563) โปรแกรมคอมพิวเตอร์ คือโปรแกรมที่สามารถอ่านข้อความออกเสียงได้ เช่น โปรแกรมอ่าน จอคอมพิวเตอร์ (ศูนย์เทคโนโลยีสื่อการเรียนรู้และการสอน (ศูนย์เรียนรู้), 2565)

ดังนั้น การนำเทคโนโลยีเหล่านี้มาใช้ในการเรียนการสอนทำให้นักเรียนคนตาบอดสามารถเข้าถึง ข้อมูลและเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการทำให้การศึกษาของนักเรียนคนตาบอดเป็นเรื่อง สะดวกสบายและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การเดินทางสำหรับคนตาบอด

การแก้ไขปัญหาเรื่องการเดินทางสำหรับคนตาบอดนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะเป็นการเพิ่ม โอกาสทางการศึกษา และการเพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาต่าง ๆ รวมถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทาง สังคม เช่น การพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะให้รองรับคนตาบอด คืออาจจะติดตั้งระบบเสียงประกาศภายในรถ ขนส่ง เช่น รถประจำทาง รถไฟ และรถไฟฟ้า รถโดยสารประจำทาง เพื่อบอกสถานีและเส้นทางที่ให้บริการ ติดตั้งป้ายบอกทางด้วยอักษรเบรลล์และสัญญาณเสียงที่สถานีขนส่งและจุดจอดรถ เพื่อช่วยให้คนตาบอด สามารถเดินทางได้อย่างปลอดภัยและมั่นใจ (Suwannarat, 2020) ได้แก่ 1) พัฒนาทางเดินและเส้นทางที่มี การติดตั้งสัญญาณเสียงหรือระบบนำทางด้วยเสียง เพื่อช่วยในการเดินทางของคนตาบอด 2) สร้างแอปพลิเคชัน ที่ให้ข้อมูลเส้นทางและบริการขนส่งที่เข้าถึงได้สำหรับคนตาบอด เช่น แอปพลิเคชันที่มีระบบนำทางเสียง และข้อมูลเกี่ยวกับสถานีขนส่ง 3) ฝึกอบรมผู้ขับรถและเจ้าหน้าที่ขนส่งให้มีความรู้และทักษะในการช่วยเหลือ คนตาบอด เช่น การช่วยเหลือในการขึ้นลงรถและการให้ข้อมูลที่ชัดเจน 4) จัดกิจกรรมสร้างความตระหนักรู้ใน ชุมชนเกี่ยวกับความต้องการของคนตาบอดในการเดินทาง เพื่อเพิ่มความเข้าใจและการสนับสนุนจากสังคม 5) รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุนทางการเงินและนโยบายที่ช่วยพัฒนาระบบขนส่งที่เข้าถึง ได้สำหรับคนตาบอด 6) การร่วมมือระหว่างภาครัฐ องค์กรเอกชน และองค์กรที่ช่วยเหลือคนตาบอดเพื่อพัฒนา ระบบขนส่งที่เหมาะสม และยังมีนักวิชาการได้กล่าวเกี่ยวกับการเดินทางของคนตาบอดไว้ เช่น การเดินเท้า ผู้ พิการทางสายตามีปัญหาในการเดินตามทางเท้าและภายในอาคารสถานที่ต่าง ๆ ในระดับมาก โดยหากเป็น สถานที่ใหม่ ๆ จะเกิดการเดินชนสิ่งของอยู่บ่อยครั้ง จำเป็นต้องขอความช่วยเหลือจากคนรอบข้าง ซึ่งมี บ่อยครั้งที่ได้รับการปฏิบัติที่ทำให้ตนเองรู้สึกน้อยใจที่เป็นภาระของผู้อื่น จึงอยากให้มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวก เพื่อให้การเดินทางง่ายขึ้น และไม่ต้องพึ่งพาอาศัยผู้อื่นมากนัก (พรพรรณ ชินณพงษ์, 2553) รถโดยสาร ผู้พิการทางสายตามีปัญหาในการเดินทางโดยรถโดยสารในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะรถเมล์เนื่องจากไม่รู้ว่ รถเมล์ที่กำลังจะจอดป้ายเป็นรถเมล์สายอะไร พอขึ้นไปบนรถเมล์ก็ไม่รู้ว่าจะต้องลงเมื่อไร ต้องอาศัยถามคนอื่นอยู่บ่อยครั้ง มีความต้องการอุปกรณ์ที่ช่วยให้การเดินทางโดยรถโดยสารง่ายและสะดวกขึ้น (สมพร ปานยินดี และพิทักษ์ ศิริวงศ์, 2556)

อย่างไรก็ดี การดำเนินการตามแนวทางที่กล่าวมาข้างต้น จะช่วยเพิ่มโอกาสในการเดินทางที่สะดวก ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพสำหรับคนตาบอดในเขตพื้นที่ ทำให้คนตาบอดสามารถเข้าถึงการศึกษาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคมได้อย่างเท่าเทียม

การพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอนสำหรับคนตาบอด

การพัฒนาครูสำหรับคนตาบอดถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ เช่น การฝึกอบรมและพัฒนาครูผู้สอนสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางการเห็นนั้นเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมของครูในการสอนนักเรียนคนตาบอด และนับเป็นหนึ่งในแนวทางสำคัญที่จะช่วยเพิ่มศักยภาพของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ได้แก่ ความรู้ทางทฤษฎีและปฏิบัติ คือเน้นการเรียนรู้เกี่ยวกับความสามารถและความต้องการของนักเรียนคนตาบอด เทคนิคการสอนที่เหมาะสม คือการใช้เครื่องมือการสอนและเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับคนตาบอด และการปรับตัวและการสื่อสาร คือการพัฒนาทักษะในการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมและการสื่อสารกับนักเรียนคนตาบอด (ศูนย์ศึกษาพิเศษสำหรับคนตาบอด, 2564)

การสร้างเครือข่ายและแลกเปลี่ยนประสบการณ์

การสร้างเครือข่ายและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูผู้สอนในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นและในเขตพื้นที่ต่าง ๆ จะเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาครูผู้สอนและการสนับสนุนการเรียนรู้ในระยะยาว เพราะจะช่วยให้ครูได้รับประสบการณ์และความรู้ใหม่ ๆ ที่สามารถนำกลับไปใช้ในการสอนได้ดียิ่งขึ้น เช่น การประชุมวิชาการ และสัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนเทคนิคการสอนและประสบการณ์ที่ดีในการสอนคนตาบอด โครงการพัฒนาครู ที่มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของครูในการสอนคนตาบอดให้เรียนรู้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพแล้วมีประสิทธิภาพผลรวมไปถึงการสร้างชุมชนการเรียนรู้ เพื่อสร้างเครือข่ายสำหรับครูผู้สอนและเป็นเวทีแห่งการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการเรียนรู้ร่วมกัน (สมาคมครูคนตาบอดแห่งประเทศไทย, 2563) จะเห็นได้ว่าการพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอนในสถานศึกษาหรือโรงเรียนคนตาบอดจึงเป็นการวางรากฐานการศึกษาที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนสำหรับคนตาบอดในจังหวัดขอนแก่น รวมไปถึงในระดับประเทศอีกด้วย

การสนับสนุนทางด้านการงบประมาณสำหรับการพัฒนาสถานศึกษาของคนตาบอด

การสนับสนุนทางด้านการงบประมาณสำหรับการพัฒนาสถานศึกษาของคนตาบอด มีแนวทางการสนับสนุนที่สำคัญ ได้แก่

1. การขอรับทุนสนับสนุนจากองค์กรภาครัฐและเอกชน เป็นแนวทางสำคัญที่จะสามารถช่วยพัฒนาสถานศึกษาหรือโรงเรียนคนตาบอดในจังหวัดขอนแก่นให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และเป็นการจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับคนตาบอดได้เป็นอย่างดี โดยมีขั้นตอน ได้แก่ 1) การจัดทำโครงการ คือสถานศึกษาคนตาบอดควรที่จะจัดทำโครงการที่ชัดเจนและมีเป้าหมายที่ชัดเจน ในการของบประมาณจากภาครัฐและเอกชน เช่น การจัดตั้งห้องเรียนพิเศษ การจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสม รวมถึงการประเมินงบประมาณที่ต้องใช้ในการจัดตั้ง 2) การเสนอขอรับทุน เป็นการนำข้อเสนอโครงการต่อองค์กรภาครัฐ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ หรือหน่วยงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงองค์กรเอกชนและมูลนิธิต่าง ๆ ที่มีนโยบายสนับสนุนการศึกษาและสวัสดิการให้กับคนตาบอด 3) การสร้างความร่วมมือ คือการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษาเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและการสนับสนุนที่ต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.), 2563)

2. การระดมทุนและการบริจาคเพื่อพัฒนาสถานศึกษาและการจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอน ซึ่งการระดมทุนและการบริจาคเป็นอีกหนึ่งแนวทางที่สำคัญในการหาเงินสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาสำหรับ

คนตาบอดนั้น อาจมีการจัดกิจกรรมระดมทุน เพื่อเป็นการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น คอนเสิร์ตการกุศล งานวิ่งเพื่อการกุศล การประมูลของที่ระลึก เพื่อนำเงินที่ได้มาสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษา และการเปิดรับบริจาคออนไลน์ ซึ่งเป็นการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ในการเปิดรับบริจาค เช่น การใช้เว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันเพื่อรับบริจาคเงินจากประชาชนทั่วไป รวมไปถึงการเชิญชวนองค์กรและบุคคลที่มีศักยภาพ เช่น องค์กรธุรกิจที่มีนโยบายสนับสนุนการศึกษา และบุคคลที่มีความสามารถในการบริจาคเพื่อสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษา และการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนของคนตาบอด (มูลนิธิการศึกษาสำหรับคนตาบอด, 2565)

การสร้างความตระหนักรู้ในสังคม และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวคนตาบอด

การสร้างความตระหนักรู้ในชุมชนเกี่ยวกับคนตาบอดและความต้องการทางการศึกษาของคนตาบอดเป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก เพื่อเป็นการสร้างสังคมที่มีความเข้าใจและสามารถยอมรับคนตาบอดมากขึ้น อาจมีแนวทางต่าง ๆ ได้แก่ 1) การจัดสัมมนาและเวิร์คช็อป เป็นการจัดสัมมนาเพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคนตาบอด รวมถึงเทคนิควิธีการสอนและการสนับสนุนที่เหมาะสมในการจัดโครงการ 2) การจัดงานนิทรรศการและกิจกรรมสาธารณะ เช่น การจัดแสดงผลงานของนักเรียนคนตาบอด การจัดกิจกรรมเพื่อให้คนในชุมชนได้มีโอกาสสัมผัสประสบการณ์ของคนตาบอดว่ามีความแตกต่างกับบุคคลทั่วไปหรือไม่ เพื่อให้เรียนรู้และสร้างความเข้าใจในสังคมของคนตาบอด 3) การใช้สื่อประชาสัมพันธ์ คือใช้สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ และสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลและสร้างความตระหนักรู้ ก็อาจเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่มีประโยชน์มากสำหรับการประกาศให้บุคคลทั่วไปได้เข้าถึงและสัมผัสกับวิถีชีวิตของคนตาบอดได้อย่างเข้าใจ (กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.), 2563)

นอกจากนี้ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนก็มีความสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาของคนตาบอด วิธีการที่สามารถนำมาใช้ได้ เช่น การจัดประชุมและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เป็นการจัดประชุมและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้ปกครอง ครู และสมาชิกในชุมชนเพื่อเพิ่มความเข้าใจและการสนับสนุน การสร้างเครือข่ายสนับสนุน คือการสร้างเครือข่ายสนับสนุนระหว่างครอบครัว ชุมชน และโรงเรียนคนตาบอด เพื่อสร้างความร่วมมือในการสนับสนุนและพัฒนาการศึกษาของคนตาบอดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และการอบรมและให้ความรู้แก่ครอบครัว คือควรมีการจัดอบรมและให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับวิธีการสนับสนุนการเรียนรู้และการศึกษาของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น เพื่อให้เข้าใจว่าคนตาบอดนั้นก็มีสถานศึกษาและเครือข่ายองค์กรต่าง ๆ พร้อมให้การสนับสนุนอยู่เป็นจำนวนมาก (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI), 2565)

ศูนย์บริการความช่วยเหลือของคนพิการในจังหวัดขอนแก่น

ปัจจุบัน คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ได้ออกระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับศูนย์บริการคนพิการ พ.ศ. 2556 และลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 130 ตอนพิเศษ 182 ง เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2556 หน้า 42 – 47 เรียบร้อยแล้ว โดยระเบียบฯ ได้กำหนดประเภทศูนย์บริการ คนพิการไว้ 2 ประเภท ดังต่อไปนี้

1) ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ได้แก่ ศูนย์บริการคนพิการที่จัดตั้งโดยองค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการซึ่งได้รับการรับรองมาตรฐานตามมาตรา 6 (10) ราชการส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้บริการแก่คนพิการในระดับพื้นที่ หรือตามประเภทความพิการ หรือให้บริการ แก่คนพิการเป็นเฉพาะในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

2) ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด ได้แก่ ศูนย์บริการคนพิการที่จัดตั้งโดยสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ เพื่อส่งเสริมสนับสนุน และประสานงานเกี่ยวกับ การจัดการบริการของ ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป และดำเนินการอื่นเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ภายในจังหวัด

นอกจากนี้ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (พก.) ได้แต่งตั้งคณะทำงาน จัดทำระบบการจัดการบริการศูนย์บริการคนพิการ โดยมีรองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ เป็นประธานคณะทำงาน ผู้แทนองค์กรด้านคนพิการ นักวิชาการ และหน่วยงานภาครัฐ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการจัดการบริการคนพิการ เป็นกรรมการ โดยมีผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศักยภาพและ สิทธิ เป็นกรรมการและเลขานุการคณะทำงานฯ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการวางแผน กำหนดรูปแบบ แนวทาง วิธีการจัดตั้งและการดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการประเภทต่างๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการ จัดบริการของศูนย์บริการคนพิการ (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดขอนแก่น, 2567)

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาสำหรับคนตาบอดในจังหวัดขอนแก่น: ความท้าทายและแนวทางแก้ไข สามารถสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับ ปรากฏดังภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 การพัฒนาการศึกษาสำหรับคนตาบอดในจังหวัดขอนแก่น : ความท้าทายและแนวทางแก้ไข

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาสำหรับคนตาบอดในจังหวัดขอนแก่น: ความท้าทายและแนวทางแก้ไข ได้องค์ความรู้ใหม่เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนคนตาบอดให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ซึ่งประกอบด้วย

1. ความต้องการและความสำคัญของสิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยี ผู้บริการโรงเรียนคนตาบอดหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรนำสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมและเทคโนโลยีการเรียนการสอน เช่น

ห้องเรียนพิเศษ หนังสือเบรลล์ และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มาสนับสนุนสำหรับการเรียนรู้ของคนตาบอด รวมถึงเทคโนโลยีที่ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทำให้นักเรียนคนตาบอดสามารถเข้าถึงข้อมูลและสารสนเทศได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

2. การพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอน ควรฝึกอบรมและพัฒนาครูผู้สอนในโรงเรียนคนตาบอดให้มีความรู้เฉพาะทางในการสอนคนตาบอดเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งการสร้างเครือข่ายและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูผู้สอนกับทั้งองค์กรภาครัฐและเอกชน ให้ช่วยสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาสำหรับคนตาบอดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. การสนับสนุนทางการเงิน การขอรับทุนสนับสนุนจากองค์กรภาครัฐและเอกชนเป็นวิธีการสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาและจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอน การระดมทุนและการบริจาคจากชุมชนและองค์กรต่าง ๆ เพื่อช่วยเสริมสร้างทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาการศึกษาของคนตาบอด

4. ความตระหนักรู้และการยอมรับในสังคม คือการจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับคนตาบอดเพื่อช่วยลดความเข้าใจผิดและเพิ่มความตระหนักรู้ในสังคม และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคคลในครอบครัวและชุมชนในการสนับสนุนการศึกษาของคนตาบอด รวมถึงการช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้

5. การบูรณาการและความร่วมมือหลายภาคส่วน คือความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของภาครัฐ เอกชน โรงเรียนและชุมชน ในการสร้างเครือข่ายเพื่อสนับสนุนสำหรับการสร้างความสำเร็จในการพัฒนาการศึกษาสำหรับคนตาบอด รวมถึงการบูรณาการความรู้และทรัพยากรจากหลายภาคส่วน เพื่อที่จะช่วยให้การพัฒนาเป็นไปอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

บทสรุป

การพัฒนาการศึกษาสำหรับคนตาบอดในจังหวัดขอนแก่น ยังมีความท้าทายอีกหลายประการ แต่หากมีการร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ครอบครัว และชุมชน ก็สามารถนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นได้ บทความนี้จึงหวังว่าจะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการสร้างความเปลี่ยนแปลงเชิงบวกสำหรับการศึกษาของคนตาบอดในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นและในประเทศไทยได้เป็นอย่างดี ในขณะเดียวกัน การพัฒนาการศึกษาสำหรับคนตาบอดในจังหวัดขอนแก่นเผชิญกับความท้าทายหลายด้าน ซึ่งประกอบด้วย การขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยี การเดินทางไปยังสถานศึกษา การพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอน การสนับสนุนทางการเงิน การขาดความตระหนักรู้และการยอมรับจากสังคม เป็นต้น ส่วนแนวทางการแก้ไข การพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการทางการเห็นในจังหวัดขอนแก่นสามารถบรรลุผลได้โดยการดำเนินการตามแนวทางการแก้ไขที่ครอบคลุมและเป็นระบบในหลาย ๆ ด้าน เช่น การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยี ควรจัดตั้งห้องเรียนพิเศษและจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับคนตาบอดใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนที่เหมาะสม เช่น หนังสือเสียงและโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับคนตาบอด การพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอน ควรจัดฝึกอบรมและพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้เฉพาะทางในการสอนคนตาบอด สร้างเครือข่ายและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูผู้สอนในพื้นที่ต่าง ๆ การสนับสนุนทางการเงิน ควรขอรับทุนสนับสนุนจากองค์กรภาครัฐและเอกชน ในการระดมทุนและการบริจาคเพื่อสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาและการจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอน การสร้างความตระหนักรู้ในสังคม ควรจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้และสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับคนตาบอดในชุมชน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในการสนับสนุนการศึกษาของคนตาบอด การนำเสนอแนวทางที่กล่าวมา

ข้างต้นนั้น เป็นเพียงทางเลือกและประเด็นปัญหาเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ภาครัฐและเอกชน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาดูแลในเรื่องของการศึกษาและความเป็นอยู่ของคนตาบอดให้มากยิ่งขึ้น และต้องช่วยกันพัฒนาการศึกษาสำหรับคนตาบอดในจังหวัดขอนแก่นให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึง ทำให้สังคมมีความเข้าใจและยอมรับคนตาบอดมากขึ้น และปัจจุบันนี้ในจังหวัดขอนแก่น ยังมีศูนย์กลางในการให้ความช่วยเหลือหรือในด้านต่าง ๆ เช่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดขอนแก่น เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2556). พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2555 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 (ฉบับอ้างอิงปรับปรุงครั้งที่ 11). <http://web1.dep.go.th/?q=th/node/444>
- กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.). (2563). แนวทางการจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้และสร้างความตระหนักรู้ในชุมชน. <https://www.dep.go.th/th/>
- พรพรรณ ชินณพงษ์. (2553). ทศนคติของคนตาบอดต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อม. วารสารวิจัยและสาระสถาปัตยกรรม/การผังเมือง. 7(2), 141-157.
- มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์. (2565). การฝึกอบรมและพัฒนาครูผู้สอนคนตาบอด. <https://www.blind.or.th>.
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2564). การวิจัยเกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับคนตาบอดในประเทศไทย. <https://www.cmu.ac.th/>
- มูลนิธิการศึกษาสำหรับคนตาบอด. (2565). การเปิดรับบริจาคออนไลน์และการจัดกิจกรรมระดมทุน. <https://www.blind.or.th/>
- ศูนย์เทคโนโลยีสื่อการเรียนรู้อและการสอน (ศูนย์เรียนรู้). (2565). การพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีในการสอนสำหรับคนตาบอด. <https://www.blind.or.th/ed-tech-for-the-blind>
- ศูนย์ศึกษาพิเศษสำหรับคนตาบอด. (2564). การจัดฝึกอบรมและพัฒนาครูผู้สอนในการสอนคนตาบอด. <https://deafandblindoutreach.org/Ohio-Guidelines-for-Working-with-Students-BVI/Role-of-TVI-in-Planning-and-Instruction>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.). (2563). รายงานการสำรวจห้องเรียนพิเศษในโรงเรียนของรัฐ. <https://kku.world/1vt9wg>
- สมพร ปานยงค์ และพิทักษ์ ศิริวงศ์. (2556). วิถีชีวิตนักดนตรีตาบอดในสังคมไทย: กรณีศึกษา. กรุงเทพฯ: กระแสวัฒนธรรม.
- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดขอนแก่น. (2567). โครงการจัดหากายอุปกรณ์. <https://khonkaen.m-society.go.th>
- สำนักงานการศึกษาจังหวัดขอนแก่น. (2564). แผนการพัฒนาการศึกษาสำหรับคนตาบอดในจังหวัดขอนแก่น. <https://kku.world/syl3xh>
- สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย. (2563). การใช้เทคโนโลยีในการสอนคนตาบอด. <https://www.blind.or.th/ed-tech-for-the-blind>

- สมาคมครูคนตาบอดแห่งประเทศไทย. (2563). *การสร้างเครือข่ายและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูผู้สอนคนตาบอด*. <https://www.tab.or.th/>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.). (2565). *แนวทางการขอรับทุนสนับสนุนจากภาครัฐ*. <https://kku.world/se3gyi>
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI). (2565). *การสร้างเครือข่ายและการอบรมให้ความรู้แก่ครอบครัวคนตาบอด*. <https://tdri.or.th/>
- องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก). (2564). *การศึกษาสำหรับคนพิการ: แนวทางและวิธีการ*. <https://www.unesco.org/en/days/international-day-persons-disabilities>